

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

860. An, & qualiter hæc regula defendat possessores triennales pacificos aliàs inhabiles habendi beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Questio 859. Num hæc regula operetur in spolio, seu defendat possessorem super possessione, qui in spolio convenitur?

Respondet negativè Chok. *hic. q. 76. Paris. de resign. l. 11. q. 14. num. 13.* licet enim regula hæc disponat, ut possessores triennales excludant agentes, etiam habentes verum titulum; id tamen sic accipi non debet, ut ista exclusio veri tituli seu proprietatis fiat per occupationem & usurpationem; nam, ut Gomef. *hic. q. 11.* nulla lex vel statutum eum sensum recipere potest, ut per illud credatur conditor legis vel statuti spoliatores in sua occupatione tueri, & spoliatos à restitutione excludere. Chok. *ibid.*

Questio 860. An, & qualiter hæc regula defendat possessores triennales pacificos, aliàs inhabiles beneficii habendi; de inhabilibus enim etiam possessionis, seu magis de retentionis beneficii dictum est aliàs, illos non defendi hæc regula?

Respondet primò in genere, quoslibet tales possessores, exceptis simoniaciis & intrusis, defendi hæc regula; ne scilicet contra illos actio intentari possit, eorumque beneficia impetrari. Castrop. *cit. p. 33. num. 9.* citans Gomef. *hic. q. 26. 27. & 28.* Card. Paris. *conf. 96. n. 1. vol. 4.* Navar. *c. si quando. de rescript. exceptione. n. 9.* (cum quibus sentire videtur Chok. ut patet ex ratione, paulò post ex eo danda; quamvis tamen certas personas inhabiles excipiat, ut mox videbitur) contra Rebuff. *de pacif. poss. n. 106.* & Azor. *p. 2. l. 7. c. 35. q. 1.* quos citat Castrop. & quibus ex parte consentire ait Sanch. *in Decal. l. 7. c. 29. n. 28. & 91.* cum quibus etiam sentire videtur Glossator Soto apud Chok. *num. 41.* Rationem dat Castrop. quòd regula excludat simoniacos & intrusos, tacitè hoc ipso comprehendat alios omnes ex aliis capitibus inhabiles; dum enim taxativè regula vel lex excipit certos casus, casus non excepti comprehenduntur, ut Chok. *n. 54.* juxta *c. 2. de conjugio leprosor. & Abb. ibid.* præsertim, ubi regula concernit bonum publicum, ut hic. Sed neque per hoc vult Papa, ut ceteri illi inhabiles beneficia illa retineant: sed ne litibus ad peritionem partis impetantur, relinquendo interim Ordinariis potestatem examinandì possessorem, quo titulo beneficium possideat, eòque si legitimo titulo careant, amovendi, juxta *c. grave. de præb.*

2. Respondeo secundò in specie: defendi primò non promotos, infra annum ad Ordines, juxta Paris. *de resign. l. 11. q. 14. n. 27.* Et non promotum ad ordinem in beneficio requisitum, etiam si is promovet iustus per sententiam, non est promotus, si post sententiam per triennium mâsit in possessione, juxta Chok. *num. 82.* eò quòd ex illa triennali possessione præsumatur dispensatus, saltem ad tempus, & dummodo alleget hanc dispensationem.

3. Secundò: execrabilem, seu possessorem duorum beneficiorum curatorum, juxta eundem Paris. *ibid.* & Gomef. *hic. q. 10.* & Rebuff. *de pacif. poss. n. 7.* apud Chok. *num. 79.* pro quibus militare videtur, quòd præsumi possit, cum tali dispensatum, & talem juvari hæc regula, etiam non ostensâ dispensatione, modò eam alleget, tradit Rebuff. *loc. cit.* quamvis de execrabili id neget Tond. *in qq. benef. p. 1. c. 8. n. 56.* (ubi etiam, quòd nequidem

juvetur talis obtinens duo curata, adeòque incompatibilia, decenniali possessione; pro quo citat Marium Antonin. *l. 1. variar. resol. cap. 90. per cor.*) Chok. *hic. n. 49.* eò quòd possessorem duorum curatorum non juvari hæc regula resolvit sacra Congregatio Concilii apud Navar. *conf. 20. de præb.* (quod tamen Gomef. volens contrarias in hoc puncto sententias conciliare, intelligendum ait, dum talis possessor nullum habeat titulum, sed se intrusit de facto sine alicujus provisione in talibus beneficiis, vel fuit per sententiam privatus titulo) variaque existent ejusdem Congregationis declarationes apud Wamef. *conf. 233. in addit. de præb.* & Garciam *p. 11. c. 5. n. 379.* quibus resolvetur, possessorem incompatibilem non defendi dispositione regula de triennali; & quia contra Tridentini decreta non intrat hæc regula, ut resolvit Rota *s. Julii 1610. decis. 310. p. 2. in noviss.* apud Farinac.

4. Tertiò: defendi illegitimos & spurios; cum præsumantur dispensati, etsi aliàs omnium jurium spiritualium incapaces esse dicantur. *cap. si gens Anglorum. d. 56.* juxta Gomef. *hic. q. 2.* dicentem, sic resolville Rotam; cum quo sentire videtur Chok. *n. 53.* contra Alphons. Soto. apud eundem Chok. *n. 3.* quamvis addat Chok. *n. 54.* præsumptam illam dispensationem non habere locum contra decretum Trident. nimirum in illegitimis, qui beneficia obtinent in Ecclesiis, ubi eorum Patros beneficia habent.

5. Quartò: mulieres, quæ habent Dignitates, ut Abbatissa, Priorissa perpetuæ juxta Chok. *n. 56.* qui pro hoc citat Sarn. *hic. q. 3.* eò quòd licet, regula loquente de beneficiis, & eorum appellatione non veniat dignitas, hoc tamen fallat, ubi concurrat mens & ratio eadem dispositionis, maxime in materia favorabili, qualis est hæc. De ceterò quòd ad beneficia propriè talia non defendi hæc regula mulieres, uti nec laicos alios, quia incapaces sunt possidendi beneficia Ecclesiastica, indubitarum est, Alphons. Soto. *n. 3.* apud Chok. qui idem de laico habet. *num. 51.*

6. Quintò: Juvari hæc regula, ut non molestetur, excommunicatum, triennio pacificè cum titulo colorato possidentem beneficium, juxta Alph. Soto apud Chok. *n. 36.* eò quòd possidere possit beneficium; cum possessio sit quid facti, quamvis idem glossator subdat, secus esse, si talis spoliatus esset, quia tunc obstat ei, quòd minus restitueretur, exceptio excommunicationis. citat. *gl. in c. 1. d. 33. in c. ex insinuatione. de procurat. in c. dilectus. de rescript.*

7. Sextò Hæreticum, quousque spoliatur juxta eundem glossatorem. *n. 39.* apud Chok. Sed de hæretico contrarium sentit Chok. *n. 82.* citans pro hoc Rebuff. *in pr. tit. de modis amitt. benef. n. 27.* eò quòd hæretici omni beneficio & auxilio juris careant, juxta *c. si adversus. de hæretic.*

8. Septimò juxta eundem glossat. *n. 29.* locum habet hæc regula in privatis ipso jure vel per sententiam, & contra ipsum judicem; eò quòd, licet talis careat titulo, non dicatur tamen intrusus, ex quo continuat suam primam possessionem, quam habet, & hoc velit regula, considerans primum ingressum, maxime, cum ea non det titulum, & quis etiam absque institutione canonica possidere possit; etsi non obtinere beneficium.

9. Octavò non defendi hæc regula resignatarium triennalem, qui omisit publicare resignationem, ut patet ex Constitutionis Gregor. XIII. verbis illis: *nec resignantibus seu cedentibus, si postea in sua possessione*

permaneant, constitutiones de annali & triennali possessione &c. Chok. n. 49. & 82. Paris. l. 1. c. 9. n. 92. citans pro hoc Sarn. hic q. 24. Ferret. conf. 95. n. 5. ac dicens sic per omnes praticari. & esse communem, & n. 76. addens rationem ex eadem Constitut. Gregor. XIII. quia nullus tali omissenti remaner titulus, ne quidem coloratus; unde nec adeptio possessionis continuata, etiam per tempus ultra triennium tali suffragatur, ut Paris. cit. n. 76. contra Sarn. hic q. 11. Gemin. conf. 75. dub. 2. dicentem hanc opinionem esse a quiore. Card. Parisium. conf. 39. n. 34. vol. 4. Host. Jo. And. & alios in c. illud. de presump. nixos hoc fundamento; quod hujusmodi continuatio aequipollet publicationi, & quando forma respicit certum effectum, potest per aequipollens adimpleri. l. jubemus. c. de testam. verum, ut Paris. n. 78. hodie dum per Constitut. Greg. XIII. non sufficit aequipollens, sed requiritur formalis publicatio.

10. Nono non defendi precistam, qui nominatus est ad primum vacaturum, & qui acceptavit in casu non concesso juxta Chok. n. 49. citans pro hoc Guimier ad pragmat. sanct. tit. de pacif. poss. in principio.

11. Decimo, non juvari eum, qui ex sola electione sine confirmatione possidet beneficium, eod quod electio sine confirmatione nec jus in re, nec titulum coloratum tribuit. Alph. Soro apud Chok. n. 6. Chok. ipse n. 26. Gomef. hic q. 35. secus est de electione improprie sumpta, qua potius rationem collationis habet, & non eget confirmatione. Alphon. n. 8. & 9.

12. Undecimo non juvari triennali hac possessione, imo nec longissimam quoad fructus percipiendos eum, qui non emisit professionem fidei juxta decretum Trid. sess. 24. c. 12. faciendam a provisis de quibuscunque curatis ad minus intra duos menses; quamdiu eam non emisit, tradit Paris. l. 8. q. 9. eod quod ita censuerit sacra Congregatio.

13. Duodecimo non juvari hac regulam eum, qui vi provisionis sibi factae (dum nimirum in ea exprimitur, quod intra certum tempus professionem expressam, scilicet religiosam emittat, alias quod gratia sit nulla) tenebatur profiteri, dum ipsi collatum beneficium regulare, & tamen intra tempus illud professionem non emisit, tradit Tond. loc. cit. n. 52. citans Peleum action. for. l. 1. c. 34. &c. eod quod tota gratia inficiatur, & ad nihilum redigatur propter istud decretum irritans, quod inficit non solum titulum, sed & possessionem; & subdit Tond. n. 55. non ob stare huic doctrinae, quod non promotus intra annum, vel non graduatus juvetur ad huc regulam; eod quod iustus intra annum promoveri cum clausula decreti irritantis, quod gratia alias esset nulla, post lapsum triennii praesumatur dispensatus. De cetero enim nec talem fore ritum triennali possessione, qua post iustum de promovendo possedisset, si negativa illa non promotionis, nec non negativa obtentae dispensationis fuisset probata.

14. Decimo tertio non juvari hac regulam infantem 6. annorum, cui assignati fructus cum decreto, quod, dum esset legitima aetatis, illi fieret collatio beneficii, cum in eo deficiat titulus & possessio, tradit Tond. loc. cit. n. 38.

Questio 861. Qua hic veniant, vel non veniant nomine beneficiorum in ordine ad effectum hujus regulae de triennali?

1. R. Respondo, ut ea praeteream, de quibus dubium nullum esse poterat, primo veniunt

seu comprehenduntur Commenda perpetua, Gomef. hic n. 5. motus diversis Rota praedictis, quae ibi profert. Chok. n. 90. & 43. dicens quidquid sit de hoc, num commenda talis sit proprie titulus beneficii, nec ne, propter quod potissimum Glossator. Alph. n. 40. negat Commendatarium juvari hac regulam, saltem ubi molestaretur per alium, etiam Commendatarium) hodie dum id amplius in dubium venire non posse, dum Adrianus VI. huic regulam post verba illa: *simoniaci ingressu*: adiecit verba illa: *ex quovis titulo*; ut comprehenderet etiam commendas, super quibus antea controvertebatur in Rota, teste Sarn. hic in praefat. & q. 5.

2. Secundo comprehenduntur officia, modò sint Ecclesiastica, de quibus loquitur c. cum accessissent. de consue. & c. consuleret. de simon. Chok. n. 44. Gomef. q. 6. Eod quod nomen beneficii in materia favorabili latissimum patitur interpretationem.

3. Tertio hospitalia, modo duntaxat in titulum, & ad vitam intulati; cum in eo casu sint beneficia Ecclesiastica. Chok. num. 45. secus si duntaxat tantum in administrationem; tunc enim non sunt beneficia, nec veniunt hac regulam. Chok. n. 46. citans Gomef. q. 7. Mohed. decis. 18. de causa possess. & prop. Simonet. tr. de reservatione. q. 7.

4. Quarto veniunt beneficia jurispatronatus, Chok. n. 5. citans Gomef. hic q. 9. Wamef. tom. 1. consil. 263.

5. Quinto beneficia reservata reservatione non clausa in corpore juris. Tond. loc. cit. n. 61. dicens sic sentire omnes de hac regula scribentes.

6. Sexto etiam reservata reservatione clausa in corpore juris diversa ab illa reservatione, quae habetur in c. 2. & c. de praesenti, de praeb. in 6. seu qua reservantur Papae beneficia vacantia per obitum in Curia (si quae tamen duntaxat aliae reservationes clausae in corpore juris; nam hanc esse unicam & solam reservationem clausam in corpore juris, ostendit Garc. p. 5. c. 1. n. 132. & alii Tond. loc. cit. n. 61. Rebuff. in concordata, in forma mandati apostolici) si quidem de hac, utpote secundum dicta alias dignitate & efficaciore, proprie & solum loquitur hac regulam; ac licet quoque dicantur & aliae adhuc praeter illam reperiri reservationes clausae in corpore juris, de iis non loquitur illa regula. Chok. n. 69. & 70. Lot. l. 2. q. 53. n. 16. dicens ita firmatum à Rota, in Cordub. capellanie 25. octob. 1596. & n. 18. dicens jure merito restrictam esse vim regulam; cum ista reservatio sola ea sit, quae decolorat omnem titulum. Quin &, dum regula dicit in illa parenthesis: *dummodo se in beneficiis hujusmodi, si dispositioni apostolica ex aliqua reservatione generali clausa in corpore juris reservata fuerint, se non intruserint*. Videntur adhuc comprehendi hac ipsa beneficia dictae reservatione reservata, modò per triennium ea possidens se in illa non intruserit; hoc est, ea ab alio, quam à Papa non accepit, aut indebitè seu subreptitè contra decretum irritans, adeoque inficiens titulum & possessionem à Papa ea habuerit; licet alias forte ob defectum aliquem alium non nisi titulum coloratum (intellige ex eo, quod à Papa accepit) habuerit.

7. Septimo non veniunt beneficia unita, sive non juvatur hac regulam, qui beneficium unitum possidet triennio, praesertim ubi facta unio in perpetuum; quia talis caret titulo, utpote qui per talem unionem extinguitur; unde nec vacare potest tale beneficium; quia extinctum. Tond. loc. cit. n. 26. Paris. de resign. l. 1. q. 15. n. 25. citans Sarn. hic q. 8. n. 24.